

**NUI Galway
Students' Union**
**Comhaltas na Mac Léinn
OÉ Gaillimh**

BUNREACTH CHOMHALTAS NA MAC LÉINN, OÉ GAILLIMH

1. AINM

Is é ainm an chomhlacht a bheidh rialaithe ag an mBunreacht seo "Comhaltas na Mac Léinn, Ollscoil na hÉireann, Gaillimh", nó "NUI Galway Students' Union" i mBéarla, ar a dtabharfar "an Comhaltas" as seo amach.

2. MISEAN

Is é misean an Chomhaltais ionadaíocht a dhéanamh dá bhaill, agus cearta a bhall a chur chun cinn, a chosaint agus a chur i bhfeidhm ar gach leibhéal na sochaí.

3. BUNCHUSPÓIRÍ

Is iad bunchuspóirí an Chomhaltais aon ábhar ina bhfuil leas ar leith ag na baill a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh, agus gan dochar do ghinearáltacht an mhéid sin roimhe seo, na nithe seo a leanas go háirithe:

- i. Feidhmiú mar chomhlacht ionadaíoch aitheanta do mhic léinn cláraithe laistigh den Ollscoil agus ionadaíocht a dhéanamh dá gcuid leasa.
- ii. Seirbhísí sóisialta, áineasa agus tráchtála a bhainistiú agus a chur ar fáil do bhaill an Chomhaltais.
- iii. Plé agus taighde ar gach ábhar ina bhfuil suim ag baill an Chomhaltais a chur chun cinn, ábhair a bhaineann le hoideachas agus leas go háirithe, agus iad seo a chur in iúl do bhaill an Chomhaltais.
- iv. Aontacht an Chomhaltais agus teagmháil idir na baill a chur chun cinn trí chúnamh a thabhairt do chlubanna, chumainn agus eagraíochtaí mic léinn eile laistigh den Ollscoil.
- v. Dea-chaidreamh a chothú idir fhoireann agus mhic léinn OÉ Gaillimh.
- vi. Dícheall a dhéanamh chun rochtain chóir agus chothrom ar an oideachas, trí Gaeilge nó Béarla, a spreagadh agus a bhaint amach.

4. BALLRAÍOCHT

Beidh gach mac léinn cláraithe de chuid OÉ Gaillimh ina lánbhaill an Chomhaltais tar éis dóibh an tobhach mic léinn a íoc. Beidh gach ball an Choiste Feidhmiúcháin ina lánbhaill an Chomhaltais de bhua go raibh siad tofa.

5. ÚDARÁS

Faoi réir an bhunreachta seo, feidhmeoidh na horgáin cumhachtaí rialtas an Chomhaltais agus dílseofar cumhachtaí rialtas an Chomhaltais do na horgáin, atá bunaithe ag an mbunrecht seo san ord tosaíochta seo a leanas, eadhon:

- A. Reifreann
- B. Bord na nIontaobhaithe
- C. Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn
- D. An Coiste Feidhmiúcháin
- E. An tUachtarán

A. Reifreann

Déanfar reifreann de na baill uile a thógáil de réir mar atá leagtha amach i sceidil an bhunreachta. Beidh Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn agus Oifigigh an Chomhaltais uile faoi réir aon chinneadh a dhéantar trí reifreann.

B. Bord na nIontaobhaithe

- i. Sealbhóidh Bord na nIontaobhaithe gach maoin, sócmhainn, dliteanas agus infheistíocht an Chomhaltais ar iontaobhas do bhaill an Chomhaltais. Ní bheidh na hiontaobhaithe faoi phriacal aon éilimh i gcoinne an Chomhaltais nó dhliteanais an Chomhaltais go pearsanta ag am ar bith. Slánóidh an Chomhaltas agus a bhaill na hiontaobhaithe agus glacfaidh an Chomhaltas agus a bhaill leis go bhfuil na hIontaobhaithe neamhurchóideach ó gach éileamh, costas, agus riosca a éiríonn de dhroim a seasaimh mar Iontaobhaithe.
- ii. Tabharfaidh Bord na nIontaobhaithe comhairle don Uachtarán maidir le soláthar foirne, riarachán, airgeadas agus gnéithe eile an Chomhaltais.
- iii. Beidh cúigear iontaobhaithe an Chomhaltais ar a laghad agus naonúir ar a mhéad a bheidh ceaptha ag an gCoiste Feidhmiúcháin. Féadfaidh tromlach dhá thrian de Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn le córam iontaobhaithe a bhaint. Beidh siad i seilbh oifige go dtí go n-éireoidh siad as nó go dtí go mbainfear iad.
- iv. Tiofadh na hIontaobhaithe le chéile a mhinice is gá ach uair amháin sa bhliain ar a laghad.
- v. Ní bheidh na hIontaobhaithe ina mbaill an Chomhaltais.

C. Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn

- i. Beidh Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn ina fóram do na hIonadaithe Ranga.
- ii. Féadfaidh gach mac léinn freastal ar Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn. Ní fhéadfaidh ach Ionadaithe Ranga cláraithe vótáil ag Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn.
- iii. Tiofadh Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn le chéile trí huair ar a laghad in aghaidh an tseimeastair.

- iv. Beidh ar gach Oifigeach Feidhmiúcháin freastal ar chruinnithe Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn. Má theipeann ar oifigeach freastal ar trí chruinniú Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn as a chéile, agus mura nglacann Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn lena leithscéalta i scríbhinn, measfar gur éirigh sé as.
- v. Cuirfidh gach oifigeach Feidhmiúcháin tuairisc i scríbhinn maidir leis an obair faoinar thug sé i ndiaidh an chruinnithe dheireanaigh faoi bhráid Chathaoirleach Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn trí lá coláiste roimh an gcruinniú ar a laghad. Má theipeann ar oifigeach tuairisc a chur faoi bhráid le haghaidh trí chruinniú le linn na bliana, measfar gur éirigh sé as.
- vi. Féadfaidh baill Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn rúin a mholadh trí theagmháil, i scríbhinn, a dhéanamh le Cathaoirleach Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn trí lá coláiste roimh an gcruinniú ar a laghad. Is éard atá i gceist le laethanta coláiste ná laethanta a bhfuil cúrsaí fochéime á múineadh mar atá leagtha amach i bhFéilire Acadúil na hOllscoile.
- vii. Féadfaidh gach mac léinn labhairt ar rúin agus ceisteanna a chur ar oifigigh.
- viii. Déanfar vótáil ar rúin ag Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn ar bhonn vótála tromlaigh shimplí de ghnáth. Déanfar vótáil de réir sceideal bainteach an Bhunreachta seo.
- ix. Féadfaidh aon bhall Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn athchomhaireamh na vótaí a éileamh. Beidh trí athchomhaireamh ar a mhéad ann, agus déanfaidh an Cathaoirleach breithniú ar an gceist ina dhiaidh sin.
- x. Tionólfar cruinniú speisialta Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn tar éis iarratas i scríbhinn a chur faoi bhráid Bhainisteoir Ginearálta an Chomhalthais, nó a cheapaí. Féadfaidh na daoine seo a leanas an t-iarratas seo a dhéanamh:
 - a. Uachtarán an Chomhalthais (ar a thionscnamh féin)
 - b. An Coiste Feidhmiúcháin (trí vótáil tromlaigh shimplí)
 - c. Cathaoirleach Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn, (ar a thionscnamh féin)
 - d. Bainisteoir Ginearálta Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn (tar éis iarratas i scríbhinn a fháil ó chúigear ball Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn).
- xi. Ní fhéadfar ach dhá chruinniú speisialta Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn ar a mhéad a thionól gach seimeastar.
- xii. Scaipfear fógraí i dtaca le Comhairlí Chomhaltas na Mac Léinn trí na gnáthbhealaí cumarsáide a úsáideann an Chomhaltas, cumarsáid leictreonach go háirithe.
- xiii. Caoga (50) Ionadaí Ranga is córam do Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn.

xiv. Reáchtálfar cruinnithe Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn de réir buanorduithe a fhéadfaidh na baill a shocrú ó am go ham. Féadfaidh tromlach dhá thríán (2/3) de na daoine atá ann agus ag vótáil buanorduithe den chineál sin a fhionraí. Ní fhéadfar buanorduithe a fhionraí go cúlghabhálach.

D. An Coiste Feidhmiúcháin

Beidh an Coiste Feidhmiúcháin freagrach as gníomhaíochtaí ionadaíocha an Chomhaltais, mar atá leagtha amach in Alt 7, a stiúradh ó lá go lá.

E. An tUachtarán

Feidhmeoidh an tUachtarán cumhachtaí iomlánacha idir cruinnithe an Choiste Feidhmiúcháin, agus cuirfidh sé, ar iarratas, tuairisc maidir leis an obair a rinne sé faoi bhráid na gcrúinnithe seo agus beidh sé faoi réir aon chinnidh a dhéanann an Coiste Feidhmiúcháin.

6. AN COISTE AIRGEADAIS

A. Beidh gach cuntas i dtaca leis an bhfeidhm ionadaíoch, riaracháin agus gach feidhm nach bhfuil dílsithe in aonán corpraithe an Chomhaltais faoi rialú an Choiste Airgeadais.

B. Beidh an Coiste Airgeadais freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar chúrsaí airgeadais an Chomhaltais agus comhairle a thabhairt don Choiste Feidhmiúcháin maidir le haon fhorbairt nó aon tionscnamh faoinar tugadh.

C. Is é ról an Choiste Airgeadais:

- i. Buiséad bliantúil Chomhaltas na Mac Léinn a fhaomhadh.
- ii. Athbhreithniú a dhéanamh ar an mBuiséad tar éis 6 mhí.
- iii. Cuntais bhliantúla a fháil agus a scrúdú agus cuntais a chur faoi bhráid Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn.
- iv. Téarmaí agus coinníollacha a bhaineann le tionacht na n-oifigeach a shocrú, luach saothair, saoire bhliantúil agus speansais san áireamh.
- v. Maoirseacht a dhéanamh ar bhainistíocht ghinearálta airgeadais agus forbairt an Chomhaltais.
- vi. Beidh ar an gCoiste Airgeadais teacht le chéile a mhíne is gá chun a ghníomhaíochtaí a chur i gcrích ach trí huair ar a laghad in aghaidh na bliana, an chéad chruinniú i mí Iúil.
- vii. Beidh gach ball an Choiste Airgeadais i dteideal na miontuairiscí agus na cáipéisíochta a bhaineann le cruinnithe na mblianta roimhe.

D. Beidh ar an gCoiste Airgeadais seisear ball. Is iad sin na daoine seo a leanas:

- i. Uachtarán Chomhaltas na Mac Léinn.
- ii. Beirt Oifigeach Chomhaltas na Mac Léinn ceaptha ag an gCoiste Feidhmiúcháin .
- iii. Triúr iontaobhaithe, nó daoine ceaptha ag Bord na nIontaobhaithe.
- iv. Beidh Cathaoirleach an Choiste ina iontaobhaí ceaptha ag Bord na nIontaobhaithe agus beidh vóta réitigh aige i gcás comhionannas vótaí.
- v. Fónfaidh na hIontaobhaithe, nó a n-ainmnithe, ar feadh trí bliana ar a mhéad. Líonfaidh Bord na nIontaobhaithe aon fholúntas chomh luath is áisiúil dóibh.

7. AN COISTE FEIDHMIÚCHÁIN

A. Beidh ar Choiste Feidhmiúcháin an Chomhaltais na baill seo a leanas:

- i. An tUachtarán
- ii. An Leasuachtarán / an tOifigeach Leasa
- iii. An Leasuachtarán / an tOifigeach Oideachais
- iv. An tOifigeach Comhionannais
- v. An tOifigeach um Chúrsaí Mac Léinn Iarchéime
- vi. An tOifigeach um Chúrsaí Mac Léinn Lánfhásta
- vii. Oifigeach na Gaeilge
- viii. Cathaoirleach na gCumann
- ix. Captaen na gClubanna
- x. Cathaoirleach Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn
- xi. Tionólaí Coláiste do gach Coláiste de chuid OÉ Gaillimh atá leagtha amach i sceideal bainteach an Bhunreacht seo.

i. An tUachtarán

1. Feidhmeoidh sé mar chathaoirleach agus beidh sé de dhualgas air seasamh leis an mBunreacht seo agus téarmaí tagartha cuideachtaí an Chomhaltais.
2. Beidh sé freagrach as comhthadhall le baill foirne cuí an Chomhaltais, cuideachtaí an Chomhaltais agus lucht bainistíochta na hOllscoile.
3. Beidh sé freagrach as cúrsaí airgeadais an Chomhaltais ó lá go lá i gcomhpháirt leis an mball foirne sinsearach agus tuairisceoidh sé don Choiste Airgeadais maidir leis na ceisteanna sin.
4. Beidh sé freagrach as feachtais de chuid Chomhaltas na Mac Léinn a chomhordú ar an iomlán.
5. Beidh air feidhmiú mar bhall ar Bhoird Stiúrthóirí cuideachtaí atá i seilbh an Chomhaltais nó a bhaineann leis an gComhaltas.
6. Déanfaidh sé ionadaíocht do bhaill an Chomhaltais ar coistí na hOllscoile.
7. Beidh sé ina Phríomhoifigeach feidhmiúcháin agus Phríomhurlabhraí an Chomhaltais.
8. Beidh sé ina phríomhthoscaire don Chomhairle Náisiúnta agus do Chomhdháil Bhliantúil Aontas na Mac Léinn in Éirinn.
9. Beidh air tuairisc éigeantach a thabhairt, maidir le hobair a rinne sé, ag gach cruinniú an Choiste Feidhmiúcháin.

ii. An Leasuachtarán, a bheidh ag feidhmiú mar Oifigeach Leasa.

1. Beidh sé freagrach as eolas maidir le ceisteanna leasa a scaipeadh i measc na mac léinn agus iad a chur ar an eolas faoi. Cuirfidh sé tús le feachtais a bhaineann le ceisteanna bainteacha agus tábhachtacha leasa chun é seo a bhaint amach.
2. Cuirfidh sé seirbhís éisteachta agus atreoraithe faoi rún ar fáil do bhaill an Chomhaltais chomh maith.
3. Déanfaidh sé ionadaíocht do bhaill ar choistí éagsúla na hOllscoile.
4. Reáchtálfaidh sé an Fóram Leasa agus beidh sé ina chathaoirleach an fhórait sin chomh maith.
5. Beidh air tuairisc éigeantach a thabhairt, maidir le hobair a rinne sé, ag gach cruinniú an Choiste Feidhmiúcháin.

iii. An Leasuachtarán, a bheidh ag feidhmiú mar Oifigeach Oideachais.

1. Beidh sé freagrach as Comhairle na nIonadaithe Ranga a chomhordú i gcomhpháirt le baill foirne bhainteacha.
2. Cuirfidh sé seirbhís éisteachta agus atreoraithe faoi rún ar fáil do bhaill an Chomhaltais.
3. Déanfaidh sé ionadaíocht do bhaill ar choistí éagsúla na hOllscoile.
4. Beidh sé freagrach as an gCoiste Feidhmiúcháin agus mic léinn a choinneáil ar an eolas maidir le ceisteanna bainteacha oideachais.
5. Beidh sé freagrach as déileáil le hiarratais aonair ó mhic léinn.
6. Reáchtálfaidh sé an Fóram Oideachais agus beidh sé ina chathaoirleach an fhórait sin chomh maith.
7. Beidh air tuairisc éigeantach a thabhairt, maidir le hobair a rinne sé, ag gach cruinniú an Choiste Feidhmiúcháin.

iv. An tOifigeach Comhionannais

1. Beidh sé de dhualgas aige comhdheiseanna agus comh-rannpháirtíocht a chur chun cinn do bhaill an Chomhaltais ar fad.
2. Cuirfidh sé tús le feachtais bhainteacha chun béim a leagan ar na deacrachtaí atá ag mic léinn de dheasca neamhionannais sa tsochaí nó ar an gcampas chun dul i ngleic leo.
3. Beidh sé freagrach as imeascadh i ngach gníomhaíocht mac léinn a chur chun cinn
4. Cuirfidh sé líon teoranta uaireanta ar fáil gach seachtain le haghaidh comhairliú agus atreorú do bhaill an Chomhaltais.
5. Déanfaidh sé ionadaíocht do bhaill an Chomhaltais ar choistí éagsúla na hOllscoile.

v. An tOifigeach um Chúrsaí Mac Léinn Iarchéime

1. Beidh sé freagrach as polasaí an Chomhaltais i leith oideachais iarchéime a fhorbairt.
2. Déanfaidh sé ionadaíocht do leas na mac léinn iarchéime.
3. Déanfaidh sé iad a spreagadh chun lánpháirt a ghlacadh i saol acadúil agus sóisialta na hOllscoile.

4. Oibreoidh sé i gcomhar leis an Leasuachtarán/an tOifigeach Oideachais den chuid is mó.
5. Déanfaidh sé ionadaíocht do bhaill an Chomhaltais ar choistí éagsúla na hOllscoile.

vi. An tOifigeach um Chúrsaí Mac Léinn Lánfhásta

1. Déanfaidh sé ionadaíocht do na mic léinn lánfhásta ar an gcampas
2. Déanfaidh sé iad a spreagadh chun lánpháirt a ghlacadh i saol acadúil agus sóisialta phobal na hOllscoile.
3. Oibreoidh sé in éineacht le hoifigigh eile Chomhaltas na Mac Léinn, clubanna, cumainn agus an Ollscoil ar an iomlán chun forbairt agus imeascadh na mac léinn lánfhásta a chur chun cinn ag OÉ Gaillimh.

vii. Oifigeach na Gaeilge

1. Beidh sé freagrach as an nGaeilge agus cultúr Éireannach a chur chun cinn i measc bhaill an Chomhaltais.
2. Cuirfidh sé an polasaí atá leagtha amach in Alt 24.b i bhfeidhm
3. Tabharfaidh sé tacaíocht d'obair na gcumann Gaeilge ar an gcampas.
4. Beidh Gaeilge mhaith ag an oifigeach Gaeilge. Féadfaidh an Coiste Toghchán éileamh ar iarrthóir ar phost Oifigeach na Gaeilge a líofacht agus inniúlacht sa teanga a léiriú. Déanfaidh Stiúrthóir na Gaeilge Labhartha (nó duine atá ainmnithe ag an Stiúrthóir) breithniú air seo. Measfar nach mbeidh an t-iarrthóir incháilithe sa chás go bhfuil easpa líofachta nó inniúlachta sa Ghaeilge aige.
5. Déanfaidh sé ionadaíocht do bhaill an Chomhaltais ar choistí éagsúla na hOllscoile.

viii. Cathaoirleach na gCumann

1. Beidh sé freagrach as comhoibriú idir chumainn na hOllscoile, an Comhaltas, agus an Ollscoil.
2. Tabharfaidh sé comhairle do chumainn agus guth dá riachtanais agus ábhair is cúram dóibh ar choistí bainteacha na hOllscoile.
3. Mar sin, aithneoidh an Comhaltas Cathaoirleach na gCumann mar Phríomhionadaí Chumainn na hOllscoile.
4. Reáchtálfaidh sé Fóram na gCumann agus beidh sé ina chathaoirleach air.

ix. Captaen na gClubanna

1. Beidh sé freagrach as comhoibriú idir chlubanna na hOllscoile, an Comhaltas, agus an Ollscoil.
2. Tabharfaidh sé comhairle do chlubanna agus guth dá riachtanais agus ábhair is cúram dóibh ar choistí bainteacha na hOllscoile.
3. Mar sin, aithneoidh an Comhaltas Captaen na gClubanna mar Phríomhionadaí Chlubanna na hOllscoile.
4. Reáchtálfaidh sé Fóram na gClubanna agus beidh sé ina chathaoirleach air.

x. Cathaoirleach Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn

1. Déanfaidh sé cathaoirleacht ar chruinnithe Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn.

2. Déanfaidh sé ionadaíocht ar an gCoiste Feidhmiúcháin do na hIonadaithe Ranga ar fad.
3. Oibreoidh sé in éineacht le Tionólaithe na gColáistí chun a chinntiú go mbeidh ionadaí ranga ag gach rang san Ollscoil.

xi. Tionólaithe na gColáistí

1. Feidhmeoidh siad mar chathaoirligh ar gach Comhairle Ionadaithe Ranga an Choláiste ('Comhairle an Choláiste') bainteach.
 2. Déanfaidh siad ionadaíocht d'ionadaithe ranga agus mic léinn a gColáiste ar an gCoiste Feidhmiúcháin.
 3. Oibreoidh siad i gcomhar le Cathaoirleach Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn chun a chinntiú go mbeidh ionadaí ranga ag gach rang san Ollscoil.
- B. Beidh an tUachtarán ina bhall de bhrí oifige de gach coiste agus fochoiste an Chomhaltais mura ndeirtear a mhalairt sa Bhunreacht nó i Sceidil an Bhunreachta. Féadfaidh sé a phost ar gach coiste a tharmligean, seachas an Coiste Feidhmiúcháin, do bhaill an Choiste Feidhmiúcháin nó baill Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn.
- C. Toghfar oifigigh an Chomhaltais de réir sceideal bainteach an Bhunreachta seo.
- D. Beidh an tUachtarán agus na Leasuachtaráin ina n-oifigigh lánaimseartha íoctha an Chomhaltais. Íocfar iad ar ráta le socrú ag an gCoiste Airgeadais.
- E. Beidh an tUachtarán freagrach as an mBunreacht seo a fheidhmiú agus a chosaint.
- F. Ní fhéadfaidh oifigeach a bheith i seilbh níos mó ná aon oifige amháin ag an am céanna.
- G. Beidh an Coiste Feidhmiúcháin freagrach as gníomhaíochtaí ionadaíocha an Chomhaltais a stiúradh ó lá go lá. Cinnfidh an Coiste Feidhmiúcháin polasaí an Chomhaltais agus beidh gach ball an Choiste Feidhmiúcháin faoi cheangal ag na polasaithe seo.
- H. Beidh ar gach ball an Choiste Feidhmiúcháin plean oibre don bhliain a chur faoi bhráid an Choiste Feidhmiúcháin le faomhadh roimh an dara seachtain den chéad semester. Déanfar an plean oibre seo a fhaomhadh agus, a nuashonrú más gá, roimh thús an dara semester, agus arís ag deireadh an dara semester, agus aon uair iomchuí eile a measfaidh an Coiste Feidhmiúcháin.
- I. Tiocfaidh an Coiste Feidhmiúcháin le chéile uair sa tseachtain le linn gach seimeastar. Seachtar is córam do na cruinnithe seo. Beidh vóta réitigh ag an gCathaoirleach nuair is gá. Má thiteann líon na ndaoine ag cruinniú faoi bhun an chórait, measfar go bhfuil an cruinniú sin críochnaithe. Foilseofar miontuairiscí chruinnithe an Choiste Feidhmiúcháin ar shuíomh Idirlín Chomhaltas na Mac Léinn.

- J. Má theipeann ar bhall an Choiste Feidhmiúcháin freastal ar trí ghnáthchruinniú as a chéile le linn a théarma oifige, agus mura nglacann an cruinniú lena leithscéalta, measfar gur éirigh sé as.
- K. Tabharfar fógra aon lá roimh gach gnáthchruinniú an Choiste Feidhmiúcháin. Féadfaidh cúigear oifigeach nó an tUachtarán cruinniú práinne an Choiste Feidhmiúcháin a thionól ag aon am. Caithfear aon chinneadh a dhéantar ag cruinniú práinne an Choiste Feidhmiúcháin a dhaingniú ag chéad ghnáthchruinniú an Choiste Feidhmiúcháin eile nó measfar go bhfuil sé curtha ar neamhní ab initio.
- L. Beidh an Coiste Feidhmiúcháin freagrach as na mionsonraí uile a bhaineann le feidhmiú an Chomhaltais. Beidh comhfhreagracht ag gach ball an Choiste Feidhmiúcháin as an gComhaltas a fheidhmiú go rathúil. Beidh ar gach ball an Choiste Feidhmiúcháin aon ábhar atá faoi rún de bharr chinneadh an Choiste Feidhmiúcháin a choimeád faoi rún.
- M. Beidh an Coiste Feidhmiúcháin freagrach don Chomhaltas. Déanfaidh sé bearta a mheasann sé go bhfuil riachtanach agus inmhianaithe ar mhaithe leis an gComhaltas agus baill an Chomhaltais. Feidhmeoidh an tUachtarán cumhachtaí iomlánacha idir cruinnithe an Choiste Feidhmiúcháin, ach beidh sé freagrach don Choiste Feidhmiúcháin as aon chinneadh déanta.
- N. Beidh ar oifigigh nuathofa freastal ar oiliúint ionductúcháin ar feadh aon seachtaine sula bhféadfaidh siad a n-oifigí a thógáil. Cuirfear an tOifigeach roimhe an oiliúint seo ar fáil. Íocfar na hoifigigh nuathofa agus na hoifigigh roimhe ar an ráta céanna don tseachtain oiliúna seo. Ní íocfar an luach saothair seo, áfach, sa chás go raibh an t-oifigeach roimhe togha don oifig chéanna arís nó d'oifig eile ar an gCoiste Feidhmiúcháin.

8. SLÁNAÍOCHT

Slánóidh an Comhaltas na hoifigigh uile agus glacfaidh an Comhaltas leis go mbeidh na hoifigigh neamhurchóideach ó aon chaillteanas tabhaithe agus ó gach éileamh déanta ina gcoinne agus iad ag tabhairt faoina ndualgais, ar chuntar go bhfuil siad ag tabhairt faoi na dualgais sin i ngnáthchúrsa a bpoist nó go bhfuil siad ceadaithe ag an gCoiste Feidhmiúcháin.

9. COMHAIRLÍ IONADAITHE RANGA NA gCOLÁISTÍ

- A. Beidh Comhairle Choláiste ag gach coláiste de chuid Ollscoil na hÉireann, Gaillimh, mar atá liostaithe sa sceideal bainteach.
- B. Cuirfear Comhairle Iarchéime ar bun chomh maith agus beidh ar an gComhairle seo gach ionadaí ranga iarchéime ar fud na hOllscoile. Tuigfear go gcuimsíonn gach tagairt do Chomhairlí na gColáistí an Chomhairle Iarchéime chomh maith.

- C. Socróidh an Leasuachtarán/an tOifigeach Oideachais Comhairle an Choláiste dá sanntar aonaid acadúla tar éis dó dul i ndáil chomhairle leis na hacadóirí sna haonaid bhainteacha.
- D. Beidh ar gach Comhairle Choláiste ionadaithe do gach rang sa choláiste sin, idir ranganna fochéime agus iarchéime.
- E. Is í feidhm gach Comhairle Choláiste na hábhair is cúram don Choláiste sin a phlé.
- F. Tiocfaidh gach Comhairle Choláiste le chéile dhá uair gach seimeastar le linn na bliana acadúla.
- G. Beidh gach ionadaí ranga atá ar Chomhairle a Choláiste i dteideal aon vóta amháin ag cruinniú Chomhairle an Choláiste sin.
- H. Freastalóidh an Leasuachtarán/an tOifigeach Oideachais agus Tionólaí an Choláiste bhaintigh ar gach cruinniú Chomhairle an Choláiste sin. Déanfaidh Tionólaí an Choláiste cathaoirleacht ar gach cruinniú. Ba chóir don Uachtarán freastal ar gach cruinniú na gcomhairlí i ngach coláiste.
- I. Mura mbeidh Tionólaí an Choláiste in ann freastal ar chruinnithe, féadfaidh sé a fhreagracht a tharmligean do bhall eile an Choiste Feidhmiúcháin nó do bhall na Comhairle baintí.
- J. Beidh ar an Oifigeach um Chúrsaí Mac Léinn Iarchéime freastal ar chruinnithe de chuid na Comhairle Iarchéime.
- K. Cuirfear aon rún nó aon mhír le cur le clár oibre cruinnithe Comhairle Coláiste faoi bhráid Thionólaí an Choláiste sin nó an Leasuachtaráin/an Oifigigh Oideachais i scríbhinn dhá lá coláiste ar a laghad roimh an gcruinniú ag a ndéanfar plé orthu.

10. COISTÍ AGUS FÓRAIM CHOMHALTAS NA MAC LÉINN

Cuirfear an Coiste Feidhmiúcháin coistí agus fóraim ar bun, lena n-áirítear:

A. Cruinniú Ginearálta Chomhaltas na Mac Léinn

- i. Tionólfar Cruinniú Ginearálta Chomhaltas na Mac Léinn uair sa bhliain ar a laghad agus tabharfar fógra do na mic léinn trí lá coláiste ar a laghad roimh ré.
- ii. Déanfaidh Uachtarán Chomhaltas na Mac Léinn cathaoirleacht ar an gcruinniú de ghnáth, ach féadfaidh sé iarraidh ar bhall eile an Chomhaltais feidhmiú mar Chathaoirleach faoina rogha féin.
- iii. Beidh Cruinniú Ginearálta Chomhaltas na Mac Léinn ina fhóram le haghaidh athbhreithniú a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí agus chúrsaí airgeadais an Chomhaltais le linn an tseimeastair.

- iv. Tabharfaidh an tUachtarán breac-chuntas ar chúrsaí airgeadais an Chomhaltais do Chruinniú Ginearálta Chomhaltas na Mac Léinn agus déanfaidh sé ceisteanna maidir le cúrsaí airgeadais an Chomhaltais a fhreagairt.
- v. Cuirfidh gach oifigeach an Chomhaltais tuairisc i scríbhinn le chéile maidir lena ngníomhachtaí le linn na bliana agus beidh na tuairiscí seo scaipthe ag Cruinniú Ginearálta Chomhaltas na Mac Léinn. Cuirfidh an Chomhaltas na tuairiscí seo ar fáil go leictreonach laistigh d'aon seachtain amháin i ndiaidh an chruinnithe chomh maith. Caithfidh na hOifigigh na tuairiscí seo a chur faoi bhráid an Leasuachtaráin/an Oifigigh Oideachais trí lá coláiste ar a laghad roimh an gcruinniú.

A. An Fóram Oideachais

Déanfaidh an tOifigeach Oideachais cathaoirleacht ar an bhFóram Oideachais agus tiocfaidh siad le chéile uair sa seimeastar. Is é aidhm an Fhóram Oideachais plé a dhéanamh ar aon ábhar bainteach a théann i bhfeidhm ar oideachas na mac léinn san Ollscoil. Nuair is gá, féadfaidh an Fóram Oideachais aon mhír bhainteach a mholadh do chlár oibre Chomhairle na nIonadaithe le haghaidh plé. Beidh an Fóram Oideachais ar oscailt do bhaill an Chomhaltais uile.

B. An Fóram Leasa

Déanfaidh an tOifigeach Leasa cathaoirleacht ar an bhFóram Leasa agus tiocfaidh siad le chéile uair sa seimeastar. Is é aidhm an Fhóram Leasa plé a dhéanamh ar aon ábhar bainteach a éiríonn ar an gcampas nó taobh istigh den Ollscoil agus a théann i gcion ar leas na mac léinn atá ag déanamh staidéir in OÉ Gaillimh. Nuair is gá, molfaidh an Fóram Leasa aon mhír bhainteach do chlár oibre Chomhairle na nIonadaithe le haghaidh plé. Beidh an Fóram Leasa ar oscailt do bhaill an Chomhaltais uile.

C. An Coiste Toghchán

Beidh ar an gCoiste Toghchán an tUachtarán, na Leasuachtaráin, agus an ceann comhairimh a bheidh ceaptha de réir Sceideal I. Is iad dualgais an Choiste seo maoirseacht a dhéanamh ar gach toghchán an Chomhaltais agus cinntí a dhéanamh maidir le saincheisteanna nach bhfuil cuimsithe sa Bhunreacht seo nó i sceidil an Bhunreacht. Sa chás go mbeidh ball an Choiste ag glacadh páirte sa toghchán agus ag iarraidh atoghadh, beidh air éirí as a phost ar an gCoiste Toghchán. Déanfaidh an Coiste Feidhmiúcháin duine dá chuid a ainmniú chun an folúntas sin a líonadh. Beidh ar an gCoiste Toghchán liosta rialacha agus rialachán d'iarthóirí a chur ar chlár fógraí an Chomhaltais sula dtosóidh an feachtas.

D. An Coiste Foilseachán agus Fógraíochta

Beidh ar an gCoiste Foilseachán agus Fógraíochta an tUachtarán, na Leasuachtaráin agus baill foirne bhainteacha a bheidh ainmnithe ag an gCoiste Feidhmiúcháin agus a bheidh mar stiúrthóirí na Cuideachta a bheidh curtha ar bun chun na críche sin. Is iad dualgais an Choiste seo maoirseacht a dhéanamh ar eagrú neamheagarthóireachta foilseachán de chuid an Chomhaltais agus

cinntí a dhéanamh maidir le saincheisteanna nach bhfuil cuimsithe sa Bhunreacht seo nó i sceidil an Bhunreachta. Glacfaidh an Coiste le gearáin maidir le foilseacháin de chuid an Chomhaltais agus reáchtálfaidh siad éisteacht chóir agus chothrom maidir leo.

E. Fóram na gCumann

Déanfaidh Cathaoirleach na gCumann cathaoirleacht ar Fhóram na gCumann agus tiocfaidh siad le chéile uair amháin sa seimeastar ar a laghad. Is é aidhm Fhóram na gCumann plé a dhéanamh ar aon ábhar bainteach a théann i bhfeidhm ar chumainn na hOllscoile Beidh Fóram na gCumann ar oscailt do reachtairí chumainn na hOllscoile. Féadfaidh reachtaire ionadaí Cumainn a ainmniú chun freastal ar an bhFóram ina áit. Beidh ar Chathaoirleach na gCumann tuairisc i scríbhinn maidir le hobair ar bun agus aon eolas bainteach eile a chur faoi bhráid aon Fhóram na gCumann amháin ar a laghad gach seimeastar agus féadfaidh Fóram na gCumann iarraidh air tuairiscí sa bhreis a sholáthar.

F. Fóram na gClubanna

Déanfaidh Captaen na gClubanna cathaoirleacht ar Fhóram na gClubanna agus tiocfaidh siad le chéile uair amháin sa seimeastar ar a laghad. Is é aidhm Fhóram na gClubanna plé a dhéanamh ar aon ábhar bainteach a théann i bhfeidhm ar chlubanna na hOllscoile. Féadfaidh an Captaen ionadaí Club a ainmniú chun freastal ar an bhFóram ina áit. Beidh ar Chaptaen na gClubanna tuairisc i scríbhinn maidir le hobair ar bun agus aon eolas bainteach eile a chur faoi bhráid aon Fhóram na gClubanna amháin ar a laghad gach seimeastar agus féadfaidh Fóram na gClubanna iarraidh air tuairiscí sa bhreis a sholáthar.

11. TOGHCHÁIN

Déanfaidh lánbhaill an Chomhaltais an Coiste Feidhmiúcháin agus Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn a thoghadh ó lánbhaill an Chomhaltais de réir Sceideal I. Socróidh an Coiste Toghchán na nósanna imeachta le haghaidh toghchán eile.

12. OIFIGEACH A BHAINT

- A. Féadfar aon oifigeach a bhaint trí reifreann a dhéantar de réir alt 16 an Bhunreachta.
- B. 50% den vótaíocht bhailí sa toghchán roimhe don phost is córam d'oifigeach a bhaint.
- C. Sa chás go nglacfar le togra den chineál seo, measfar gur éirigh an tOifigeach as agus ní fhéadfaidh sé a bheith mar iarrthóir san fhothoghchán dá éis.

13. LEASUITHE

- A. Ní fhéadfaidh an Bunreacht a leasú ach amháin trí reifreann bhaill an Chomhaltais agus ní mór an reifreann sin a dhéanamh de réir na bhforálacha atá leagtha amach in Alt 16.
- B. Féadfaidh tromlach dhá thrian de Chomhairle Chomhaltas na Mac Léinn le córam Sceidil an Bhunreachta seo a leasú.
- C. Tabharfar fógra seacht lá coláiste ar a laghad maidir le leasuithe molta ar Sceidil an Bhunreachta seo. Ní mór do Chomhaltas na Mac Léinn na leasuithe molta seo a phoibliú go soiléir.

14. LÉIRIÚ AN BHUNREACHTA

Sa chás go bhfuil conspóid maidir le haon chuid den Bhunreacht nó Sceidil an Bhunreachta a léiriú, iarrfar ar chinneadh an Uachtaráin maidir leis. Seasfaidh cinneadh an Uachtaráin ach amháin sa chás go ndéantar agóid in aghaidh an chinnidh ag Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn atá bunaithe go cuí, agus tacaíonn tromlach simplí léi. Ní dhéanfar aon bheart a dhéantar de réir chinneadh an Uachtaráin roimh an agóid neamhbhailí dá bharr, áfach. Sa chás go bhfuil conspóid idir téacsanna d'aon chóip an Bhunreachta seo nó Sceidil an Bhunreachta seo, beidh an leagan Béarla i réim.

15. LÉIRIÚ MHIONTUAIRISCÍ AGUS RÚIN CHRUINNITHE AN CHOMHAONTAIS

Déanfaidh an tUachtarán cinneadh ar aon chonspóid maidir le léiriú mhiontuairiscí nó rúin chruinnithe an Chomhaltais, ag tabhairt aird mar is cuí ar bhaill an Choiste óna dtagann an chonspóid.

16. AN REIFREANN

- A. Beidh reifreann ar gach ball an Chomhaltais ina ardúdarás maidir le gach ábhar a bhaineann le rialtas an Chomhaltais.
- B. Féadfar reifreann a ghairm maidir le hábhair a bhaineann le polasaí an Chomhaltais agus an Bunreacht de réir mar a éiríonn siad.
- C. Déanfar reifreann den chineál seo nach mó ná trí seachtaine agus nach lú ná dhá sheachtain tar éis an lae ar ar gaireadh é.
- D. Measfar gur ritheadh aon reifreann faoin alt seo sa chás go raibh tromlach de na vótaí a caitheadh ag an reifreann caite i bhfabhar an togra.
- E. Ní fhéadfaidh ach an Coiste Feidhmiúcháin nó Comhairle Chomhaltas na Mac Léinn le córam leasuithe a mholadh don Bhunreacht.
- F. Chun reifreann a fhoréileamh, ní mór sínithe 500 ball a chur le foclaíocht mholta an reifrinn agus í a chur faoi bhráid an Bhainisteora Ghinearálta.

17. GNÍOMHAÍOCHTAÍ TRÁCHTÁLA

- A. Rithfear gníomhaíochtaí tráchtála an Chomhaltais ar aon dul le forálacha an Bhunreacht seo agus beidh siad faoi stiúir bhord stiúrthóirí Sheirbhísí Tráchtála Chomhaltas na Mac Léinn, OÉ Gaillimh Teoranta.
- B. Beidh an chuideachta i seilbh iomlán bhaill an Chomhaltais agus sealbhóidh Bord na nIontaobhaithe ar iontaobhas í.
- C. Ceapfaidh Coiste Feidhmiúcháin Chomhaltas na Mac Léinn Bord Stiúrthóirí a dhéanfaidh maoirsiú ar reáchtáil na Cuideachta.
- D. Beidh na daoine seo a leanas ar Bhord na Stiúrthóirí:
 - i. Beidh Uachtarán Chomhaltas na Mac Léinn ag an am ina chathaoirleach an Bhoird. Caithfidh an té a bheith i seilbh oifig Uachtarán Chomhaltas na Mac Léinn chun áit an Uachtaráin ar Bhord na Stiúrthóirí a shealbhú.
 - ii. Uachtarán Chomhaltas na Mac Léinn díreach roimhe. Nuair nach bhfuil sé ar fáil, féadfaidh an tUachtarán reatha duine a cheapadh chun an ról seo a ghlacadh.
 - iii. Suas go sé bhall an Bhoird, neamhspleách ó Chomhaltas na Mac Léinn agus le ceapadh ag Coiste Feidhmiúcháin Chomhaltas na Mac Léinn.
- E. Beidh ar oifigigh Choiste Feidhmiúcháin Chomhaltas na Mac Léinn éirí as a bpoist ar Bhord na Stiúrthóirí ag deireadh a dtéarmaí i seilbh oifige nó dhá mhí dhéag tar éis an post ar Bhord na Stiúrthóirí a ghlacadh.
- F. Feidhmeoidh ball foirne sinsearach na cuideachta mar rúnaí gan cheart vótála don Bhord. Beidh sé freagrach as cruinnithe an Bhoird a eagrú agus as aon dualgas eile a fhéadfaidh an Bord a shocrú ó am go ham.
- G. Beidh ar bhaill foirne sinsearacha tuairiscí a thabhairt don Bhord maidir le feidhmíocht na ngníomhaíochtaí tráchtála ag na cruinnithe seo.

18. GINEARÁLTA

- A. Tá Comhaltas na Mac Léinn, OÉ Gaillimh comhcheangailte le hAontas na Mac Léinn in Éirinn.
- B. Beidh dhá theangacha oifigiúil comhionanna ag an gComhaltas: Gaeilge agus Béarla.
- C. Cuirfear gach ábhar oifigiúil an Chomhaltais i scríbhinn nó i bhfoirm leictreonach ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla.

19. CÚLGHAIRM

Déantar leis seo gach bunreacht roimhe seo a chúlghairm. Ach, níl toghcháin ar glacadh leo faoin mBunreacht roimhe seo déanta neamhbhailí nó do-oibrithe de dheasca na cúlghairme seo go dtí go ndéanfar an chéad toghchán bliantúil eile.

20. CUR I BHFEIDHM

Tiocfaidh an Bunreacht seo agus aon leasú air sin i bhfeidhm tríocha lá tar éis an lae a nglacfaidh baill an Chomhaltais leis trí reifreann.